

Rybniční soustava Boroveckých rybníků tvoří spolu s přirozeným tokem říčky Sedlnice a okolními lesy a loukami různorodý komplex stanovišť, osídlený pestrým společenstvem druhů, kterým toto přírodě blízké životní prostředí umožňuje přežít v jinak intenzivně hospodářsky využívané krajině. Přestože se jedná o prostředí uměle vytvořené a udržované člověkem, vyskytuje se zde množství živočichů a rostlin původní, daleko přirozenější krajiny, kteří si našli své místo vedle druhů chovaných člověkem.

Historie Boroveckých rybníků

Nejvýraznějším prvkem krajiny jsou dva Borovecké rybníky. Jejich předchůdcem byla soustava rybníků na přítoku potoka Zamrlinky, jejichž hráze jsou patrné dodnes. Říkalo se jim Farské rybníčky. Jejich historie snad sahá někde do konce 16. století. Novodobá historie Boroveckých rybníků začíná v roce 1952. V lednu toho roku spatřila světlo světa technická zpráva, která obsahovala situaci pro vybudování jednoho rybníka o výměře 5,4 ha, 400m dlouhého a 150 metrů širokého, s průměrnou hloubkou 102 cm a s obsahem vody 55 230 m³.

K realizaci však nedošlo pro nedostatek finančních prostředků.

Další etapa je datována 14. červencem 1960, kdy se sešli v Příboře zástupci ONV Nový Jičín, MNV Příbor, Čs. Státního rybářství a Čs. svazu rybářů Příbor. Společně zde byla projednána výstavba rybníků B I a B II, jejichž stavebníkem se stala Místní organizace rybářů v Příboře. Stavba byla provedena svépomocí. Ještě v tomto roce byly rybníky kolaudovány, v roce 1963 byly poprvé napuštěny a bylo započato s rybochovem. V letech 1985 – 1992 byly provedeny další rozsáhlé rekonstrukce a výstavba nových rybníků.

Rok	Druh akce	Skutečné náklady v Kč
1985 - 1986	Odbahnění a generální oprava rybníka B I	618.333,-
1987 - 1988	Výstavba plůdkových výtazníků B III a B IV	253.976,-
1990 - 1991	Generální oprava a odbahnění rybníka B II	694.582,-
Celkem		1,566.891,-

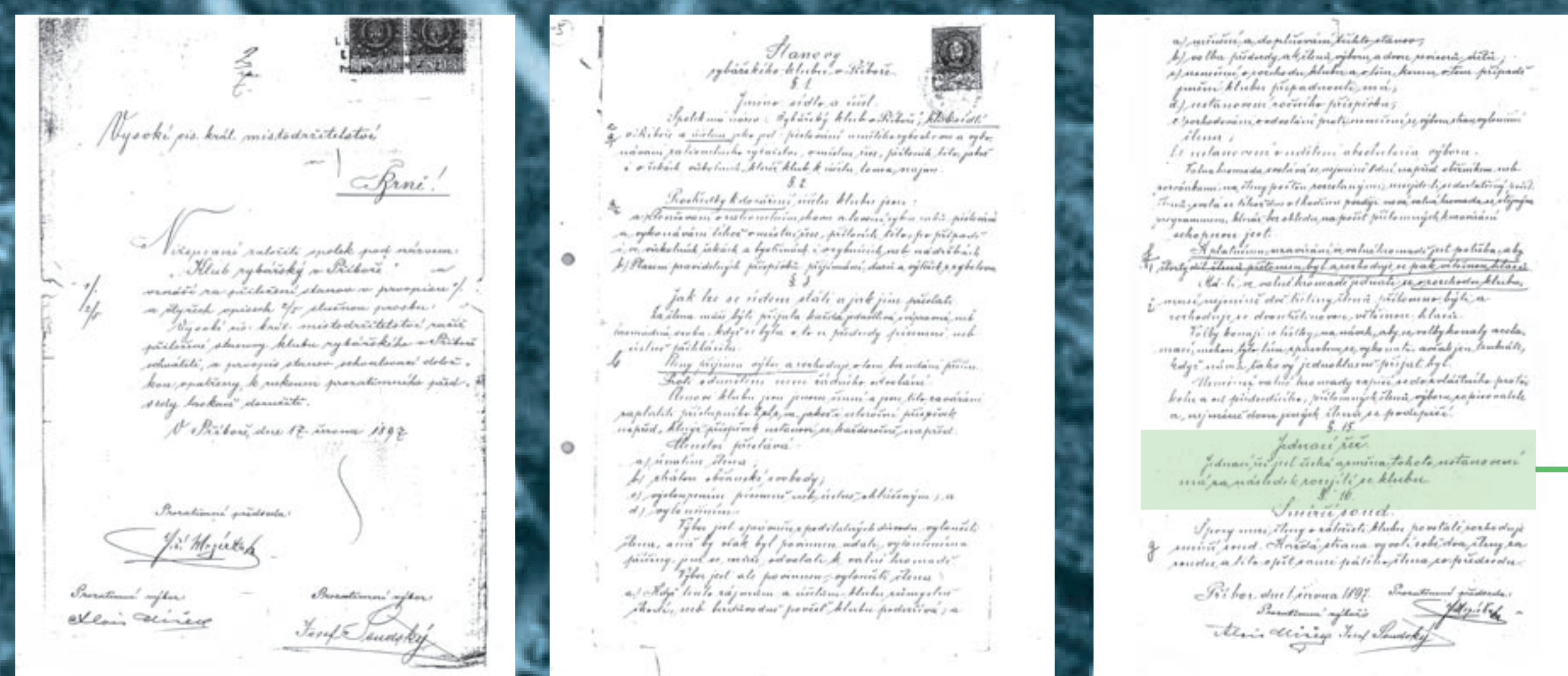
Mimo tyto velké akce zajistila MO ČRS Příbor svépomocí:

- Zpevnění obslužných komunikací v areálu
- Výstavbu napouštěcích zařízení všech rybníků
- Výstavbu stokovacího systému
- Výstavbu hospodářských budov
- Výstavbu sádek
- Rozšíření komorového rybníka B V

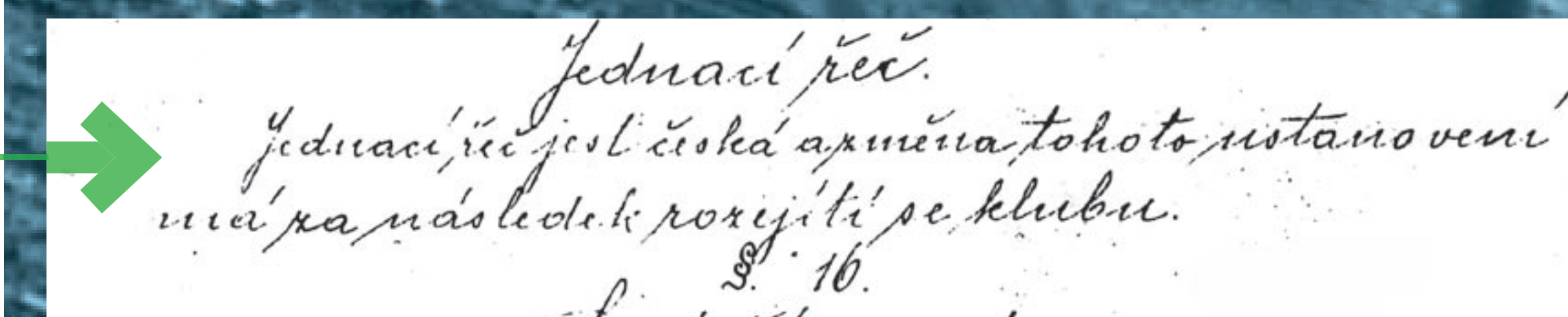
Rybníky leží v nadmořské výšce 268 m.n.m. Jejich průměrná hloubka je 1 m a největší hloubka je 2,5 m. V současné době má celý areál 9,22 ha zatopené plochy a tvoří jej celkem pět samostatných rybníčních objektů označovaných jako B I – B V.

Místní organizace Českého rybářského svazu PŘÍBOR

Tento název není prvním názvem. Ten zněl RYBÁŘSKÝ KLUB V PŘÍBOŘE a byl založen v roce 1897. V téže době byl spolu se stanovami klubu zaregistrován u tehdejšího c.k. místodržitelství v Brně. Příborská organizace má tedy bohatou historii a patří mezi nejstarší v České republice. V současnosti má Místní organizace Českého rybářského svazu v Příboře přibližně 480 – 500 dospělých rybářů a 150 – 180 mladých rybářů. Hospodaření na revírech je hlavním úkolem příborských rybářů. Organizace obhospodařuje pět mimopstruhových a dva pstruhové revíry. Patří sem část vodního toku Lubiny a celý tok Sedlnice. Tyto toky přináležejí městům Příbor, Kopřivnice a Stramberk, dále pak obcím Ženkla, Závišice, Sedlnice, Nová Horka, Lubina, Hájov, Skotnice, Mošnov, Libhošť a Kateřinice. Spojují tak rybáře z těchto měst a obcí do jedné organizace. K tomu, aby tyto revíry byly dobře zarybněny, slouží rybochovné zařízení zde v Borovci a pstruhové násadové toky v délce 27,3 km.

Žádost o registraci a stanov z roku 1897.

Vodní flóra

Vodní prostředí rybníků je přirozeně osídleno množstvím vodních rostlin. Jejich výskyt je sice závislý na periodicitě kolísání vodní hladiny v souvislosti s hospodařením na rybnících, přesto se zde můžeme setkat i se vzácnějšími druhy. Některým společenstvům dokonce vysoušení a letnění rybníků prospívá. V okrajových částech litorálu lze pozorovat množství drobnolistých rostlin preferujících prosluněné mělčiny, jako stolítky, růžkatce, rdesna apod. Jejich porosty jsou útočištěm pro plankton, vodní hmyz, plže, obojživelníky a rybí potěr. Část břehů lemuje porost rákosu obecného (*Phragmites australis*), v horní části spolu s orobincem (*Typha* sp.), poskytující úkryt a hnízdiště vodnímu ptactvu. Poblíž břehů se objevuje vzácný druh bahenní rostliny šípatka střelolistá (*Sagittaria sagittifolia*). Dále se zde můžeme setkat s kosatcem žlutým (*Iris pseudacorus*), rdesnem obojživelným (*Persicaria amphibia*) nebo žabníkem vodním (*Alisma plantago-aquatica*).

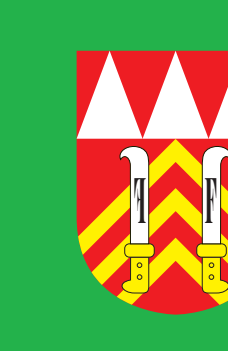
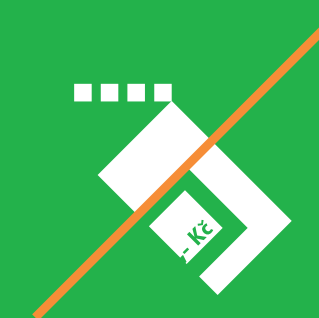
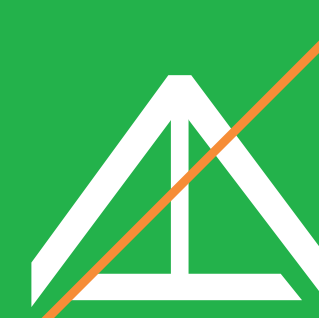
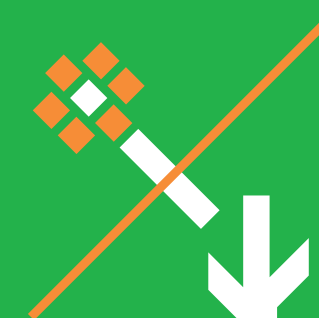
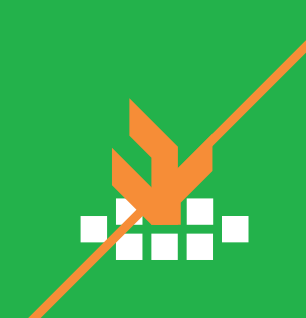
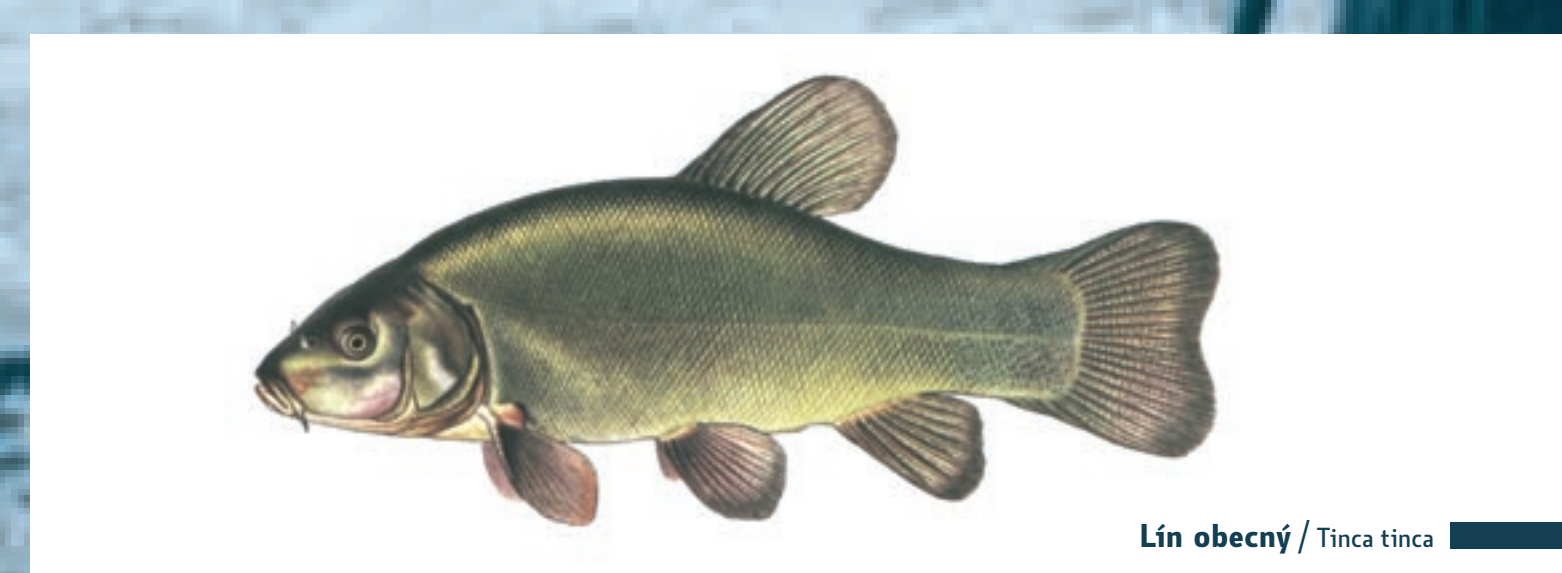
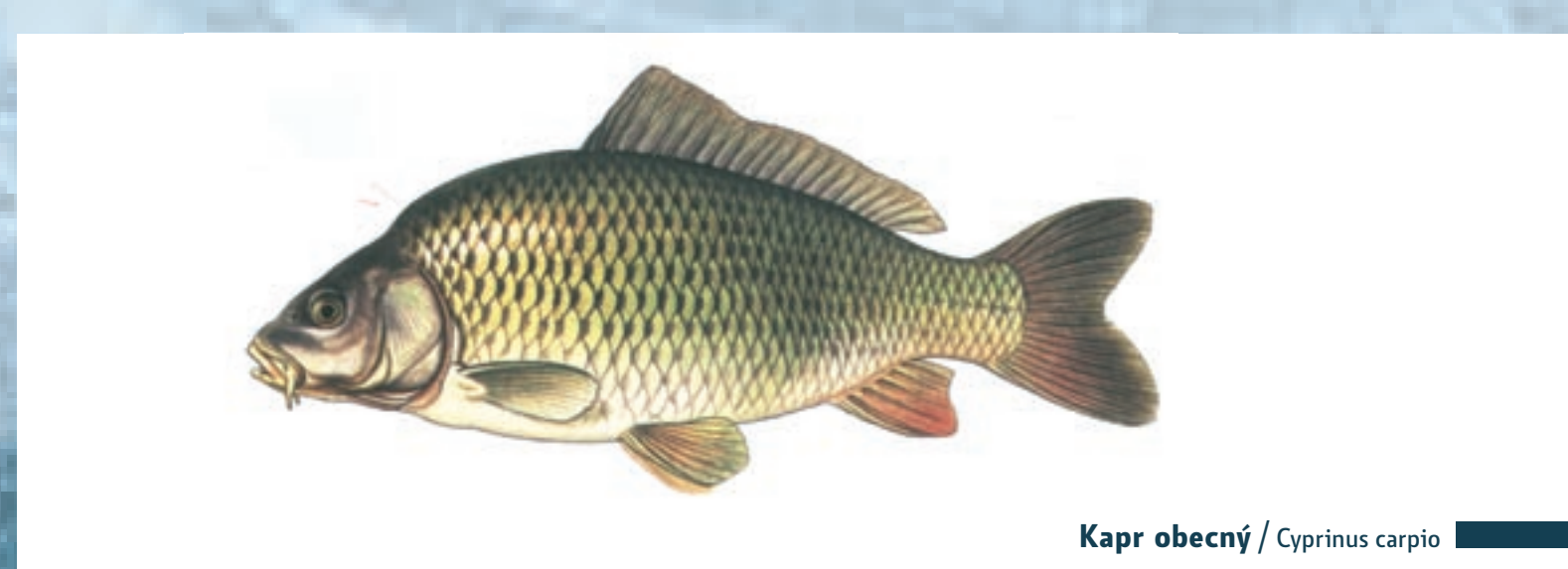

Rybochov na Borovci

Všechny rybníky slouží k odchovu násad pro revíry Českého rybářského svazu. Celá soustava patří mezi přední co se týče originality konstrukce a organizace spouštění a výlovu rybníků. V letech 1963 až 1972 byl rybochov zaměřen hlavně na odchov dvou a tříletého kapra a lína. V menším množství byl prováděn odchov jednorocní násady štiky a candáta. Od roku 1972 byl založen při místní organizaci Příbor odbor rybářských hospodářů a ten postupně rozšiřoval chov všech hlavních rybníčních druhů ryb. Na rybnících se běžně odchovávají tyto druhy ryb:

kapr obecný (včetně červené formy) – všechny ročníky, **lín obecný** – všechny ročníky, **candát obecný** – jednorocní násada, **amur bílý** – jedno a dvouroční násada, **ostroretka stěhovavá** – jednorocní násada.

I když všechny ryby odchované na rybnících MO ČRS Příbor jsou pro osazení revírů důležité, přesto odchov candátího ročka je specialitou tohoto rybochovu. Při tomto odchovu jsou používány dva postupy. Oba vycházejí z poloumělého výtěru candáta v revírech MO ČRS na speciální umělé podložky. K výtěru dochází v období 25. – 30. dubna. Získané jikry jsou ve stádiu očních bodů převezeny na podložkách do rybochovného zařízení v Borovci. První postup je přímé nasazení jiker s podložkami do rybníků B I nebo B II. V podzimních měsících se pak sloví o velikosti 8 – 12 cm. Druhý postup je nasazení jiker s podložkami do menších rybníků B III a B IV. Z těchto rybníků se přeloví zhruba za 4 – 6 týdnů ve stádiu rychleného plůdku o velikosti 3 – 5 cm. Plůdek se vysadí do rybníků B I nebo B II. V podzimních měsících se sloví candáti o velikosti 15 – 25 cm, jichž je však méně než při předchozím postupu.

Meandry Sedlnice

V těsném sousedství rybníků se nachází jeden z posledních úseků říčky Sedlnice (lidově Sedlničky, na horním toku též Ženklauského potoka), který odolal budovatelským snahám člověka a zachoval si svůj přirozeně meandrující tok v délce zhruba 2,5 km. Neustále se měnící koryto plné slepých ramen, hlubokých tůní, padlých kmenů a vykotlaných pařezů vytváří neopakovatelné scénérie. Tento přírodní biotop obývá nepřeberné množství vodních a na vodu vázaných živočichů, především hmyzu, ryb a ptáků. Na větvích nakloněných nad vodní hladinou sedá nápadně modrá vážka motýlice obecná (*Calopteryx virgo*), vysoké kolmé břehy jsou hnízdištěm ledňáčka říčního (*Alcedo atthis*), u hladiny si hloubí své nory ondatra pižmová (*Ondatra zibethicus*), pod kameny se vyskytuje dnes stále vzácnější rak říční (*Astacus astacus*). Na Libhošťském potoce byla pozorována mihule potoční (*Lampetra planeri*).

Úpravy koryta

Bohužel ani tato říčka se nevyhnula snahám člověka o spoutání a ovládnutí přírody. Byla natrvalo poznamenána necitlivými zásahy, jako jsou narovnání toku, opevnění břehů, vybetonování dna a vybudování vysokých betonových stupňů, často zbytečně. Takovéto zásahy dělají z řeky polomrtvý kanál, v němž přežívají jen ty nejodolnější, často i nepůvodní druhy. Jedním z příkladů je právě blízký, více než 1 metr vysoký stupeň, který je pro ryby, raky a další vodní živočichy nepřekonatelný a prakticky rozděluje populace v řece na dvě části. Na tento jez navazuje úsek s vybetonovaným dnem, které však již naštěstí podléhá působení přírodních sil a postupně se rozpadá. Většina opatření mohla být přitom provedena přírodě bližším způsobem, často i s úsporou nákladů.

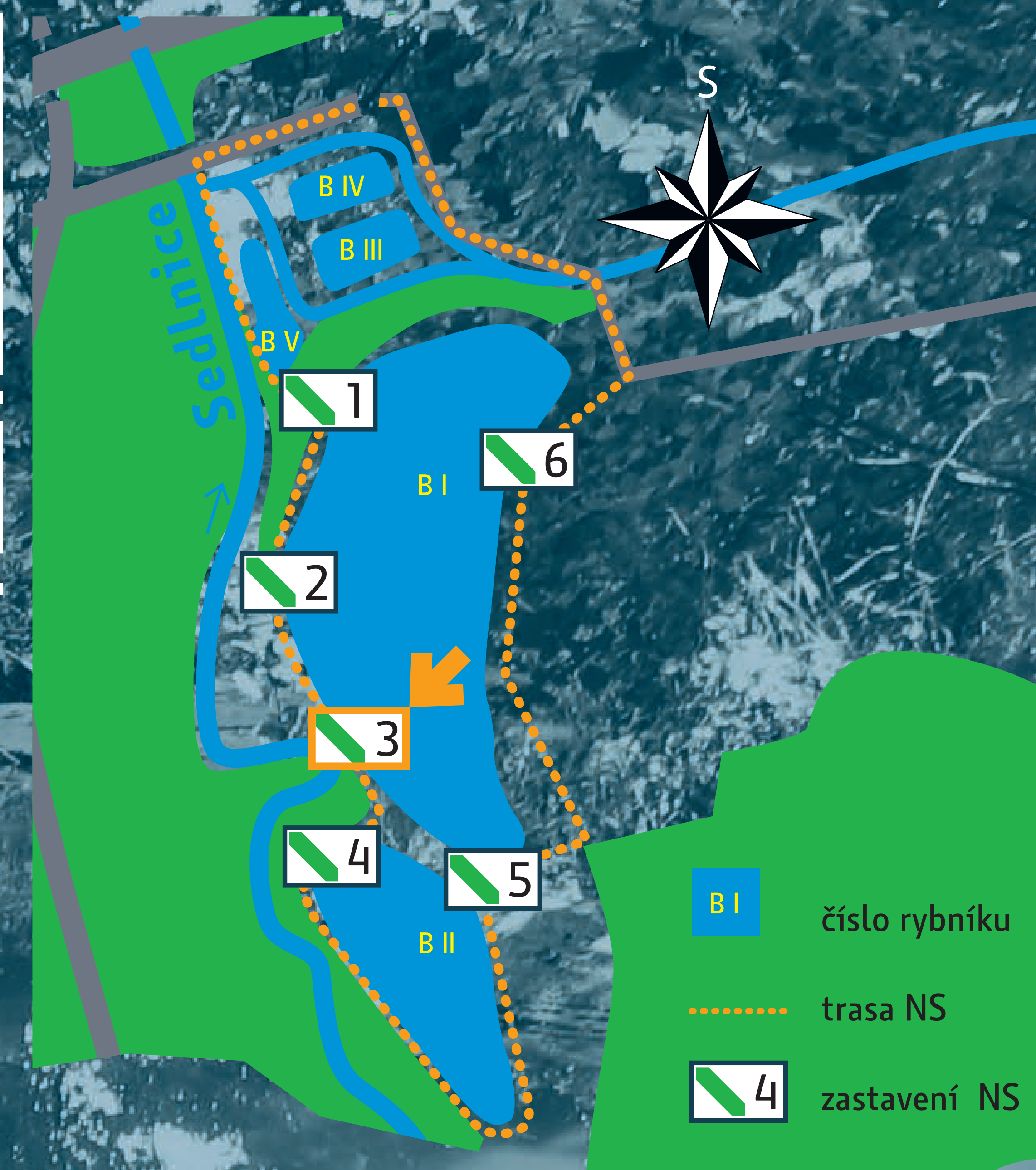
Rak říční / *Astacus astacus*

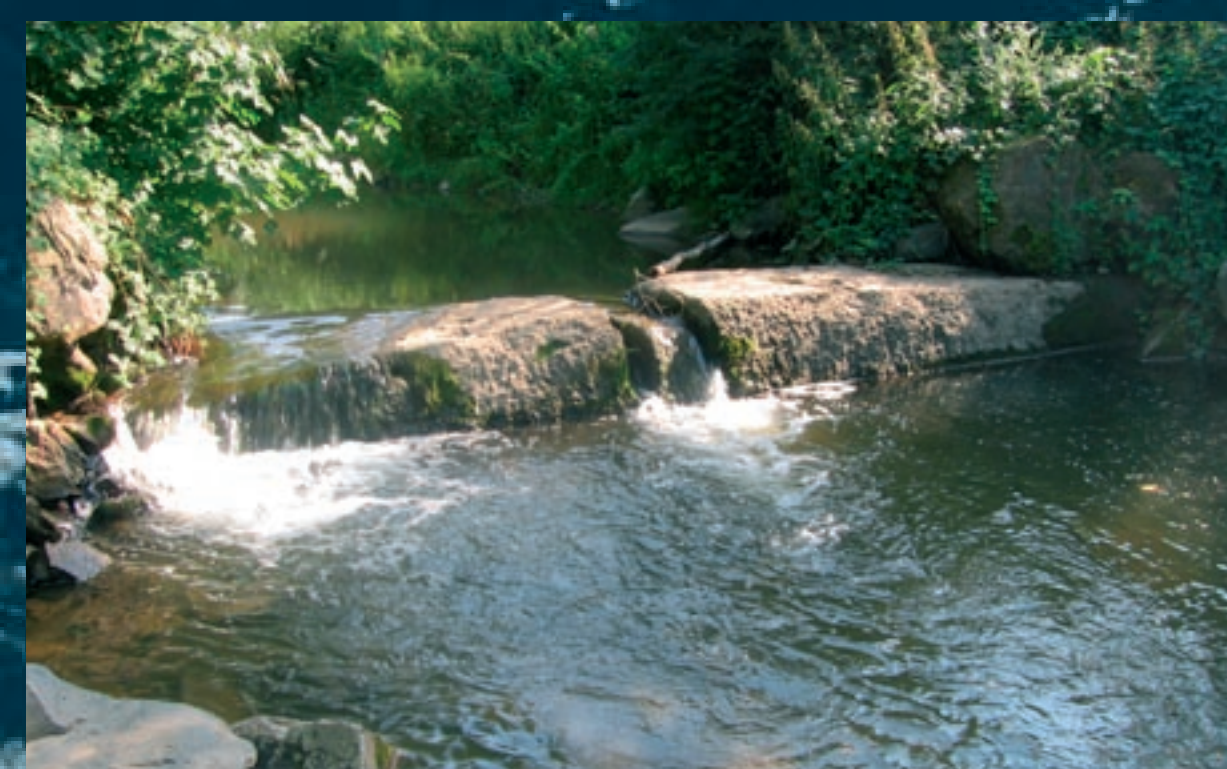
Ledňáček říční / *Alcedo atthis*

Mihule potoční / *Lampetra planeri*

vysoký kolmý jez – bariéra pro mnoho živočichů

nízký přirozeně působící stupeň – pro živočichy nepředstavuje překážku

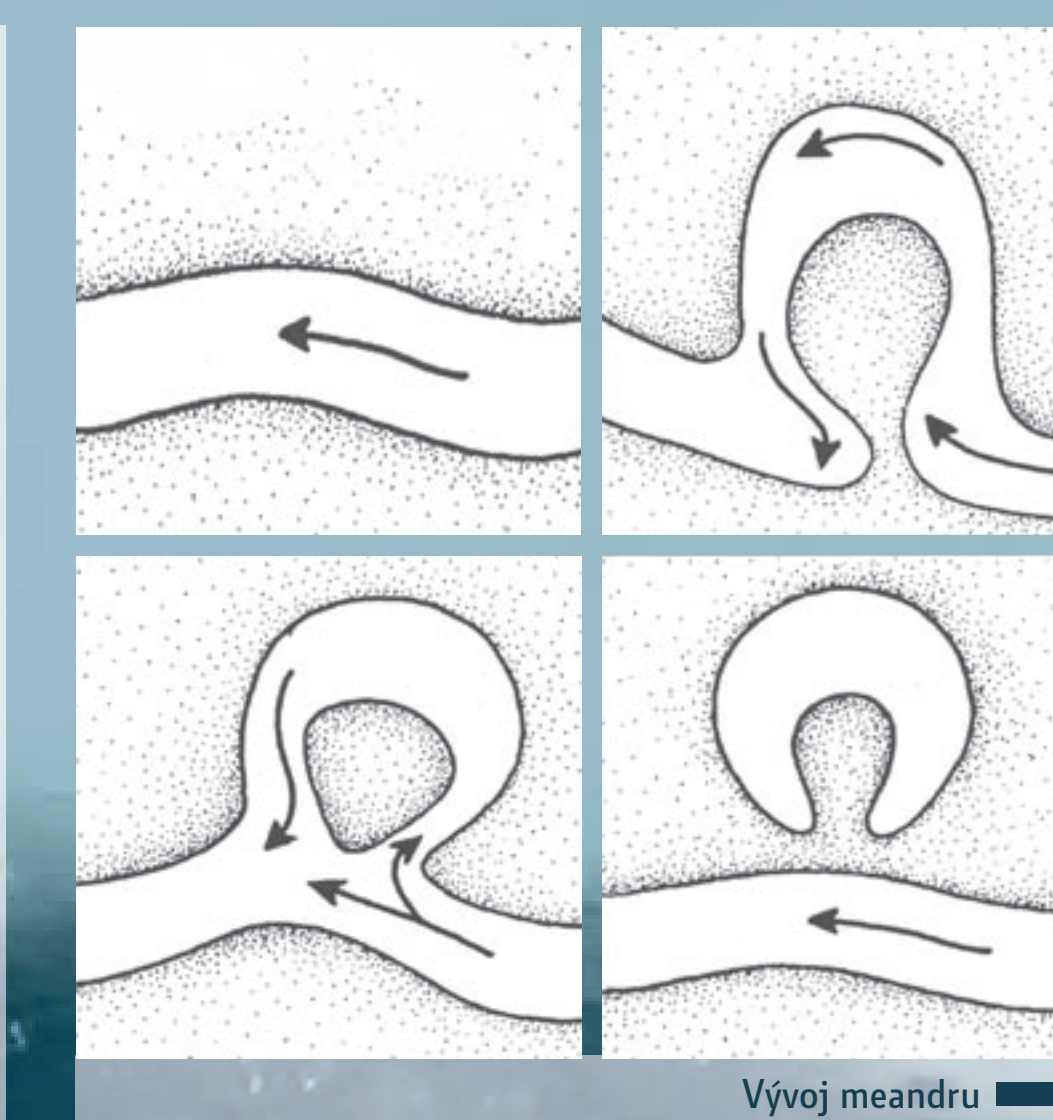

vysoký pozvolný stupeň – není migrační překážkou pro většinu vodních živočichů

Charakteristika povodí říčky Sedlnice

Sedlnice pramení v předhůří Beskyd nad obcí Veřovice. Protéká Ženklauskou, Štramberskem, Rybskými pasekami, Závišicemi, Sedlnicí a u Nové Horky ústí do řeky Odry. Délka toku je 24 km. Až po retenční nádrž ve Štrambersku je pstruhovým násadovým potokem se všemi svými přítoky. Od nádrže až po ústí do Odry je pstruhovým revírem. Všechny přítoky a horní část slouží k odchovu pstruha obecného a pstruha duhového.

Má pestré druhové složení rybí obsádky. Včetně nádrže se zde vyskytují tyto druhy ryb: stěvle potoční, perlín ostrobříchý, lín obecný, ostroretka stěhovavá, hrouzek obecný, ouklej obecná, kapr obecný, mřenka mramorovaná, úhoř říční, mník jednovousý, okoun říční, candát obecný, vranka obecná, pstruh obecný, pstruh duhový, lipan podhorní, štika obecná, plotice obecná, jelec tloušť, jelec proudník, cejn velký, amur bílý a tolstolobec pestrý.

Vývoj meandru

Stěvle potoční / *Phoxinus phoxinus*

Hrouzek obecný / *Gobio gobio*

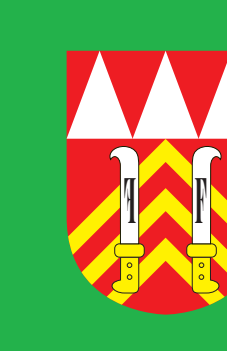
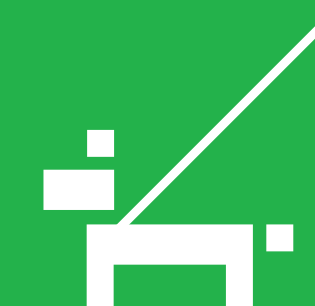
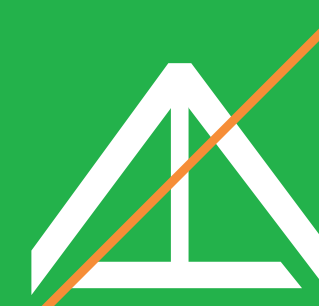
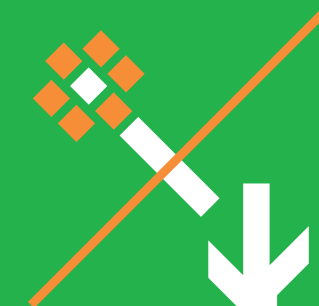
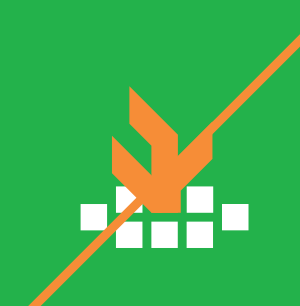
Mřenka mramorovaná / *Barbatula barbatula*

Vranka obecná / *Cottus gobio*

Pstruh obecný / *Salmo trutta*

Vodní fauna

Rybníky a jejich bezprostřední okolí přitahuje velké množství na vodu vázaných živočichů, především hmyzu, měkkýšů, obojživelníků a plazů. Jejich plochy jsou s oblibou využívány vodním ptactvem. Díky letnění je velká část prosluněných mělčin porostlá kobercem vodních rostlin, v nichž nacházejí dostatek potravy. Jako úkryt a hnízdiště jim slouží rákosina, která lemuje téměř polovinu břehů a bezprostředně navazuje na okolní vzrostlou stromovou vegetaci. Zbytek nekrytých břehů pak slouží jako otevřený obzor pro ochranu před dravci. Z kachen se zde častěji objevuje kachna divoká březňačka, polák velký, polák chocholačka, lyska černá a potápka malá, z ostatních pak můžeme občas zahlédnout čápa bílého, čápa černého, labuť velkou, kormorána velkého, racka chechtavého, potápku roháče a další. Na chovném rybníku se pravidelně lacino přizivuje volavka popelavá. Občas sem zavítá i početnější hejno racků chechtavých.

Péče o zvěř – myslivost

Borovecké rybníky jsou součástí honitby Příbor I, kde vykonává právo myslivosti Myslivecké sdružení Příbor I. Myslivecké sdružení Příbor I bylo založeno v r. 1923. Věnuje velkou péči zejména vytváření podmínek pro život zvěře v honitbě výsadbami remízových skupin stromů a keřů, odchovává mladou bažantí zvěř, pro „výměnu krve“ zaječí zvěře doplňuje nové zajíce ze vzdálených honiteb, rovněž vytváří příznivější podmínky pro chovy vodní pernaté zvěře umísťováním přístřešků pro hnízdění kachen u rybníků a včasným zakrmováním mláďat.

V době hnízdění a kladení mláďat u zaječí a srnčí zvěře působí myslivci na návštěvníky v honitbě a zemědělce informacemi o nutnosti omezit vstup do lokalit, kde se mladá zvěř může vyskytovat, aby tato nebyla rušena a aby nebyla při zemědělské činnosti bezohledně usmrčována. Největší péče je zvěři věnována v zimním období. Předkládá se v krmelcích, zásypech, v korýtkách a na hrabaništích objemné, dužnaté a jadrné krmivo, pro předcházení zdravotním potížím se zvěři předkládá i minerální krmivo a léčebné směsi. Velice dobrá spolupráce mezi myslivci a rybáři, kteří na Boroveckých rybnících hospodáří, je přínosem pro veškeré živočichy v rybnících a zvěř kolem nich.

Plovatka bahenní / *Limnaea stagnalis*

Šídélko páskované / *Coenagrion puella*

Skokan zelený / *Rana esculenta*

Čap černý / *Ciconia nigra*

Kachna divoká eurasijská / *Anas platyrhynchos platyrhynchos*

U nás žijící poddruh, tzv. březňačka. Patří k našim nejohejnějším druhům kachen. Kačer má ve „svatebním šatu“ (od října do června) hlavu a krk tmavozelené s leskem, na krku bílý obojek, hřbet šedohnědý vzdušný, ocas bílý, hrud kaštanově hnědou, břicho světle šedé. Zobák žlutozelený s černým nehtem, stojáčky má oranžové. Po zbytek roku je stejný s kachnou, která je tmavohnědá se střídavým tmavým a světlejším žltnutím, kterým dobře splývá s rákosím. Přes oko se jí táhne tmavý pruh, na letkách má bílomodré zrcátko. Zobák má šedozeleň. Kachna divoká žije po většinu roku v páru, ke hnízdění si vybírá skryté místo v rákosí nebo na zemi. Snáší 8 – 14 vajec, kachlata se lhnou po 22 – 28 dnech, jsou ihned schopna následovat matku a plavat. Kačer se péče o mláďata neúspěšně. Kachna divoká hnízdí jednou ročně v období března až května. Patří ke kachnám plovavým. Potravu hledají ponořením jen přední části těla. Živí se drobnými vodními živočichy, semeny a částmi rostlin. V pozdním létě létají i na pole.

kačer
kachna
vejce 57 x 41 mm
kachně
stopa
stopy v chůzi

Polák velký / *Aythya ferina*

Kachna má hlavu a hrud hnědou, hřbet a boky světle hnědé až krémové. Zobák je modrošedý až černý, stojáčky šedé až šedo-modré. Kačer má ve satebním šatu spodní část krku, hrud, hřbet a boky černé, na letkách schází zrcátka. Při toku kačer plave okázale kolem kachny se vztyčenou hlavou, kterou občas vyvrací na hřbet. Nadává křik a při opožděném vztyčení hlavy píská, načel plave ke kachně s křikem nataženým těsně nad hladinou. Ta se ohání kolem sebe špičkou zobáku ponořenou do vody. Ptáci hnízdí v rostlinném krytu u vody, koncem dubna a v květnu snáší 6 – 12 vajec, na nichž sedí 23 – 26 dnů. Kachlata jsou ihned po vyhlutnutí schopna následovat kachnu, létat umí v 7 – 8 týdnech. Patří ke kachnám potápivým, které hledají potravu na dně rybníka ve větších hloubkách a potápí se celé. Při pohybu pod vodou používají i letky. Živí se převážně rostlinnou potravou, doplňkem jsou i drobní vodní živočichové a přelétá i na obilná pole za zrním. Na zimu odlétá.

kačer
kachna
vejce 62 x 44 mm
kachně
plovák

Lyska černá / *Fulica atra*

Nepatří mezi kachny, řadíme ji do řádu krátkokřídlých, podřadu krátkých a čeledi chřástalovitých. Je nejohejnějším obyvatelům stojatých nebo mírně proudících vod. Zbarvení peří obou pohlaví je černosemé, zobák má bělavý, plováky šedé, mladí ptáci zelené se širokými tmavými prstky, nad zobákem má výraznou bílou lysinu. Plováci lysky stále pokrývají hlavou, létá rychle, ale nerad. Při nebezpečí nebo při útoku volí raději běh po vodní hladině za pomoci letků. Je považována za ptáka nesnášenlivého, při hustějším výskytu ruší při hnízdění ostatní vodní ptáky. Hnízdo si staví z vodních rostlin na hladině při okraji vodních porostů, upravené je ke stonkům vodních rostlin, koncem března až v květnu do něj samice snáší 5 – 10 vajec, na kterých sedí 21 – 24 dnů střídavě se samcem. Mláďata stráví po vyhlutnutí 3 dny na hnízdě a poté následují rodiče na vodě. Živí se sáma. Potravu tvoří hmyz, měkkýši, drobní vodní živočichové a semena nebo zelené části rostlin. Na zimu odlétá.

lyska černá
vejce 53 x 36 mm
plovák

Volavka popelavá / *Aredea cinerea*

Patří do řádu brodivých, čeledi volavkovitých. Základní zbarvení je popelavě šedé, vepředu téměř bílé s podélnými černými skvrnami, na voliti má prodloužené peří, starší ptáci mají na hlavě dozadu prodloužená černá péra, zobák ostrý, šídlovitý, šedožlutý, nohy tmavohnědé, oční duhovka je širově žlutá. Délka těla je až 1 m, hmotnost 1,1 – 2 kg. Při letu má dlouhý krk esovitě složený. V yborné plachtě. Ozývá se ostrým pronikavým hýkavým hlasem. Hnízdí v koloniích na vysokých stromech. Ke konci března snáší samice 3 – 7 modrozelených vajec, na kterých sedí střídavě oba rodiče 26 – 28 dní. Volavka popelavá je masožravým ptákem, sbírá žáby, měkkýše, hmyz, hlavní potravou jsou však ryby, které loví v mělkých vodách rybníků pomalým krokem a prudkým úderem ostřejího zobáku. Může tak způsobovat značné škody na plůdkových rybnících a sádkách.

samec
vejce 61 x 43 mm
stopa

na souši
na vodní hladině
při potápění
při vzletu z vodní hladiny
stopa pravého plováku

kachny potápivé

kachny plovavé